

Kõigeõigemalt poolt finnitatud

# muusika-kool

## Tartus.

1. augustil s. a. avatakse lüster-organistide väljavarimiseks uus kursus. Kurjulele võetakse vastu: Muusikaandelised õppijad, kes kooli-õpetajate seminari, 4 kl. gümnaasiumi, realkooli ehk linnakooli on lõpetanud. Muusikaline vastuvõtmise-katse on 20. aug. kell 10 e. l. Võetakse on: nooditundmine, toonirebelle-mäng, kerged eesmärgude ettelanded ja Hawerit kergemate tüllide mängimise võimalus, umdes selles viitris, kui feba 2-aastase Haweritjuni võtmise-ga ära võib õppida. Operaža on kašvandikkudel 30 rubla femestris

Organist Rudolph Griwing avab Tartus Vene riigivõimu toetusel omanimelise muusikakooli kõrite ja organistide ettevalmistamiseks.

# 100 aastat tagasi

Koostanud emeriitprofessor **H e i n o R a n n a p**

## 2. mai

Tartus lõpevad kolmepäevase töödenäitusega Eesti käsitöölise seltsi 71 osavõtjaga joonistuskursused, mida juhtis Kristjan Raud. 10–29-aastastest kursustest osavõtjatest olid pooled kooliõpilased.

## 4. mai

Tallinna raudtee tehnikakoolis on külas teedeministeeriumi vastutavad töötajad. Päevakorras paralleelklasside avamine, et kindlustada raudteetöötajate kaader uute teelõikude valmimisel.

## 8. mai

Narva Pädagogika ja Higiiena Selts otsustab avada oma erarealkooli asemel kroonuõigustega kaubanduskooli, milleks taotleb luba Peterburist.

## 9. mai

■ Käru kooliselts korraldab seltsi koolimajale piduliku nurgakivi paneku. Käru talunikud on vedanud eesti õppekeelegra eraalgkooli hoone jaoks tasuta kohale ehituskivid ja viie versta kauguselt 500 ehituspalki. Ehitust korraldab kooli-juhataja Johann Kikas.

■ Tartu ülikooli juhtkond arutab tartlaste esindajatega ülikooli ümberpaigutamist: uued hooned plaanitakse ehitada Tähtvere, Maarjamõisa või Karlova mõisa maadele, kus mõisaomanikud pakuvad soodsa hinnaga krunte müüa. Kõige suurema ehitustoetuse, 10 870 rbl, pakuvad Tähtvere majaomanikud.

## 14. mai

Tallinnas Pritsimajas avatakse linna pedagoogikaseltsi kor-

raldatud koolilaste joonistuste, käsitöö ja õppeabinõude näitus. 23 kooli eksponaatide hulgas paistavad silma raudtee tehnikakooli õpilaste tööd.

## 15. mai

■ Pärnu maakonna kooliõpetajad asutavad kooliõpetajate kaubatarvitajate ühisuse, et saaks soodsamalt muretse-da raamatuid ja kirjutusmaterjali. Juhatusse valitakse Tori kihelkonnakooli õpetajad M. Ollino ja T. Tiik ning Taali kooli õpetaja Ruuber.

■ Saaremaal Kaarma õpetajate seminaris toimuvad viimaste lõpetajate eksamid. Suletakse viimane rüütelkonna ülalpeetav seminar.

## 20. mai

Tallinnas Veetorni juures linna majas avab ukсед Vennastemaja käsitööõpilaste kodu, et õpilasi korralikule kodusele elule harjutada.

## 22. mai

Trükist ilmub 1000 eksemplaris M. Kampmanni „Loogika õpetus” teine, parandatud trükk.

## 24. mai

Trükist ilmub Tartu kooliõpetaja C. H. Niggoli 67-leheküljeline teos „Emade kasvatuse küsimus: Mis tingimata teha tuleks, et kodune ennekooliaegne kasvatus oma ülesannet rahwa tegeliseks, waimliseks ja kõlbliseks arenemiseks paremini täidaks”, 1000 eksemplaris.

## 30. mai

Helme haridusselts avab Tõrva alevis 130-le 4–8-aastasele lapsele kolmeks ja pooleks kuuks Fröbeli lasteaia.

## 1. juuni

Ilmub valitsuse määrus rahvakooli õpetajate pajuki kohta, mis annab pajukiõiguse neile, kes on pajukikassa liikmed.

## 10. juuni

Antsla kihelkonna Vastse-Antsla uuele koolile valitakse kaht õpetajat. Esimeseks õpetajaks valitakse 17 kandidaadi hulgast A. Urbanik (palk 350 rbl aastas ja „natuke aiamaad“), teiseks õpetajaks A. Tell (palk 200 rbl ja „vähe aiamaad“).

## 12. juuni

Paldiski sadamas peatub keisri laev Põhjatäht. Nikolai II tütreid kohtuvad Paldiskisse toodud Tallinna Niguliste ja Oleviste kirikukoolide õpilastega.

## 12.–13. juuni

Tallinnas on 7. üldlaulupidu, millest esimest korda võtavad Mihkel Kipperti juhendamisel osa ka lastekoorid. Lastekooride kava viiest laulust on kolm eesti rahvalaulud.

## 21. juuni

Endine Aaspere ministeeriumikooli õpetaja, hilisem Eesti haridusministeeriumi koolivalitsuse direktor Otto Johannes Kiisel lõpetab Tbilisi õpetajate instituudi.

## 3. juuli

600 Tartu ja Valga kooliõpilast sõidavad erirongiga Riiga võtma osa Liivimaa Venemaa võimu all olemise 200. aastapäeva tähistamisest. Kohtutakse keisriga tema saabumisel Düüna sadamasse.

## 25. juuli

Tartus algavad Vanemuise seltsi korraldatud kahenädalased teaduslikud ettelugemised, millest osavõtt on rahvakooliõpetajatele maksuta. Kavas: P. Põld „Praeguse aja pedagoogilised voolud“ – 6 tundi; H. Põld „Eesti keele grammatika“ – 6 t; J. Sarv „Füüsika“ – 6 t; H. Koppel „Vead rääkimise ja laulmise juures“ jm.

## 29. juuli

Tallinnas Wittenhofi uulitsas olev Westholmi kolmanda järgu poeglaste erakool muudetakse õpperingkonna kuraatori loal kahejärguliseks nelja põhjus- ja kahe ettevalmistamis-klassiga kooliks.

## 30. juuli

Tallinna Nikolai gümnaasiumi turnisaalile Väikese- ja Suure-Kloostri uulitsa nurgal pannakse piduliku toiminguga nurgakivi.

## 1. august

Organist Rudolph Griwing avab Tartus senise Liivimaa rüütelkonna toetusel tegutsenud muusikakooli asemel Vene riigivõimu toetusel omanimelise muusikakooli kõstrite ja organistide ettevalmistamiseks õppemaksuga 60 rbl aastas.

## 2. august

Tapal avatakse neljaklassiline linnakool poiss- ja tütarlastele, kus „uus“ keeli õpetatakse kroonu kulul. Direktoriks Tallinna linnakooli senine õpetaja hr Fuchs.

## 8. august

Pärnumaal Kaisma vallas Kergus on pidu vallakoolile oreli muretsemiseks. Koolilaste püüdlikkusest hoolimata saadakse peotuluna vaid 40 rubla.

## 9. august

Tartus Vanemuise seltsi ruumides algavad kahepäevased hariduspäevad, mille avab Jaan Tõnisson ja kus päevakorras on kooliõpetajate pajukikassa, eestikeelse kooli, vene keele õpetamise jm küsimused.

## 14. august

Riia loodusuurijate selts sõlmib Saaremaal Kihelkonna pastoraadiga lepingu Vaika saarte kaitseala osas, millest saab aluse looduskaitse mõiste ja tegevus Eestis ning kujuneb vastav õppeosa koolis.

## 15. august

Tallinna Jaani kiriku kool, mis seni tegutses Püha vaimu kiriku hoovimajas, saab uued ruumid Maakri uulitsal majas nr 16, mis sel päeval õnnistatakse.

## 16. august

Kooliõpetus algab kõigis Eestimaa koolides, kus see õpperingkonna kuraatori otsusega pole nakkushaiguste tõttu edasi lükatud. Õppetööga alustavad 583 õpetajat, neist 21 naisõpetajat. Postimehe andmetel on 56%-l meesõpetajatest vaid algkooliharidus.

## 17. august

Kolga-Jaani kihelkonna Võisiku valla Lätkalu kooliõpetajad A. Puri ja A. Susi korraldasid koolile oreli ostmiseks õpilaste kunstilise kavaga pidusid. 300 rubla maksev orel osteti ja sellest oli koolis palju rõõmu. Aga kool jäi orelimeistrile võlgu 105 rubla. Vallavolikogu keeldub seda tasumast ning nõuab oreli tagastamist meistrile.

## 20.–23. august

Tartus on Eesti põllutöö ja tööstuse näitus, kus Eesti üliõpilaste seltsi ruumides on eraldi kooliosakonna väljapanekud. I auhinna, hõbeauraha ja 30 rubla saab Otepää kooliõpetaja K. Neumann koolilaste tööde ja omavalmistatud õppeabinõude eest; hõbeauraha ja 15 rubla saab Saadjärve kooliõpetaja A. Rull käsikirja „Koolilaste mängude kogu“ ja oma kokkuseatud herbaariumi eest; hõbeauraha saab ka Tartu kooliõpetaja K. Raag eestikeelsete kooliseinakaartide eest.

## 23. august

Tartu eesti lasteaia juures avatakse lasteaiajuhatajate (keskkooli baasil) ja lastekasvatavate (algkooli baasil) ettevalmistuse üheaastane kursus.

## 24. august

Kooliraamatute sarjas ilmub trükist kauaaegse koolmeistri J. Jungi „Muinasaja teadus eestlaste maalt III. Kohalised muinasaja kirjeldused Tallinnamaalt“ 1000 eksemplaris, 230 lk.

*Järgneb.*